

**ASOCIAȚIA
MAGISTRAȚILOR DIN
ROMÂNIA**

Membri al Uniunii Internaționale a Magistratilor • Membri al Asociației Europene a Magistratilor • Membri al Alianței pentru o Justiție Europeană în România

Comisiei pentru elaborarea proiectului de Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă

Câteva observații cu privire la implementarea Mecanismului de cooperare și verificare în privința unificării jurisprudenței

Date fiind cele reținute de Comisia Europeană în Raportul din 20 iulie 2010 cu privire la reformarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru ca aceasta să se pronunțe exclusiv cu privire la elemente de drept¹, se impune ca Noul Cod de procedură civilă să fie conform cu Recomandările Comisiei Europene, în așa fel încât Înalta Curte de Casație și Justiție să își atingă misiunea constituțională statuată prin art. 126 alin. 3 din Constituție conform cu care, Înalta Curte de Casație și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale.

Or, așa cum este reglementată competența Înaltei Curți de Casație și Justiție prin Legea nr. 134/2010 nu există nicio diferență substanțială față de cea prezentă,

¹ Cu toate că România a realizat progrese în ceea ce privește unificarea jurisprudenței (de exemplu, recursuri în interesul legii), instrumentele existente nu au produs încă o îmbunătățire suficientă a situației. Sunt necesare, în continuare, eforturi suplimentare pentru a îmbunătăți semnificativ unificarea practicii judiciare și pentru a crea o transparență totală prin publicarea electronică a considerentelor tuturor hotărârilor judecătorești. O etapă importantă pentru îmbunătățirea unificării practicii judiciare va consta în reforma Înaltei Curți de Casație și Justiție (ÎCCJ) pentru ca aceasta să se pronunțe exclusiv cu privire la elemente de drept. Ar trebui avute în vedere măsuri suplimentare de revizuire a organizării interne și a metodelor de lucru ale ÎCCJ, precum și crearea unor complete specializate, cu respectarea principiilor de alocare aleatorie a cauzelor. ÎCCJ a pregătit, de asemenea, un proiect de lege detaliat destinat accelerării progreselor în ceea ce privește unificarea jurisprudenței. Având în vedere situația bugetară dificilă cu care se confruntă, România ar trebui să încerce să îmbunătățească eficiența și unificarea practicii judiciare și printr-o reformă a sistemului de instanțe judecătorești și a procedurilor – COMISIA EUROPEANĂ Bruxelles, 20.7.2010 COM(2010) 401 final, *RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU privind progresele realizate de România în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare* {SEC(2010) 949}

**ASOCIAȚIA
MAGISTRAȚILOR DIN
ROMÂNIA**

Membru al Uniunii Internaționale a Magistratilor • Membru al Asociației Europene a Magistratilor • Membru al Alianței pentru o Justiție Europeană în România

instanța supremă trebuind a judeca în continuare recursuri ca instanță de drept comun, în contrast flagrant cu Recomandările Comisiei Europene menționate care, la pct. (4) indică modalitățile de reformare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, inclusiv în privința revizuirii competenței ei².

Cu toate că ceea ce judecă în prezent, potrivit legii, Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția Civilă și de Proprietate Intelectuală – cu titlu de exemplu: recursuri în procesele și cererile al căror obiect are o valoare de peste 500.000 lei, din care foarte multe revendicări, cu excepțiile arătate în art. 2 pct. 1 lit. b) C. proc. civ.; procesele și cererile în materie de creație intelectuală și de proprietate industrială; procesele și cererile în materie de expropriere; cererile pentru repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare săvârșite în procesele penale; cererile pentru recunoașterea, precum și cele pentru încuviințarea executării silite a hotărârilor date în țări străine; în materia Legii nr. 10/2001; în materia Legii nr. 221/2009; în materia Legii nr. 248/2005; în materia respingerii de către curțile de apel a sesizării Curții Constituționale în privința excepției de neconstituționalitate; conflicte de competență în toate materiile; cererile de revizuire pe art. 322 pct. 7 C. proc. civ. în toate materiile; căile de atac de retractare împotriva propriilor hotărâri; îndreptarea, lămurirea și completarea propriilor hotărâri; cererile de abținere sau de recuzare în cazul când din pricina acestor incidente procedurale, la curțile de apel nu se poate alcătui completul de judecată; recursul în interesul legii și Completul de 5 judecători, care se alcătuiește și cu judecători de la Secția Civilă și de Proprietate Intelectuală – pare a fi o competență limitată în raport cu competența celorlalte categorii de instanțe, în realitate, aceste litigii se acumulează numeric din toată țara și creează, prin aceasta, un volum excesiv de activitate care blochează, ocupă complet și singularizează atribuțiile secției doar la judecata lor.

² Luarea în considerare a unei revizuirii a competenței Înaltei Curți de Casație și Justiție prin reducerea competenței de a judeca în primă instanță și prin limitarea judecării în recurs la chestiunile de drept; luarea în considerare a aplicării altor măsuri propuse de Înalta Curte printr-un proiect de lege menit să îmbunătățească unificarea practicii judiciare; asigurarea publicării integrale a jurisprudenței instanțelor și a accesului generalizat la aceasta printr-o bază de date ușor de utilizat și cu funcționalități eficiente de căutare.

**ASOCIAȚIA
MAGISTRAȚILOR DIN
ROMÂNIA**

Membri al Uniunii Internaționale a Magistratilor • Membri al Asociației Europene a Magistratilor • Membri al Alianței pentru o Justiție Europeană în România

Acest aspect a fost relevat și de MCV care a recomandat revizuirea competenței Înaltei Curți de Casație și Justiție, Comisia Europeană reținând că, și în condițiile acestei competențe, chiar limitată fiind, Înalta Curte de Casație și Justiție nu-și poate atinge scopul constituțional.

Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă nu rezolvă problema degrevării Înaltei Curți de Casație și Justiție de judecata ca instanță de drept comun a recursurilor ci, dimpotrivă, prin transformarea tribunalului ca instanță cu plenitudine de competență în ce privește judecata de primă instanță, conform art. 93 lit. j), și prin modul de redactare al art. 477 alin. 3 și 4, potrivit cu care, ca regulă, recursurile vor fi judecate de Înalta Curte de Casație și Justiție, și prin excepție de instanța ierarhic superioară, consacră principiul judecării recursurilor de către Înalta Curte de Casație și Justiție, transformând-o, astfel, în instanță de drept comun.

Reglementând în această manieră, legiuitorul nu realizează scopul declarat al reformei sistemului judiciar care constă și în circumscrierea activității Înaltei Curți de Casație și Justiție doar la asigurarea interpretării unitare a legii prin recursul în interesul legii și pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor probleme de drept, situația instanței supreme agravându-se în privința volumului de activitate, cu consecința unui blocaj funcțional similar celui creat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 58/2003, de natură a bulversa bunul mers al justiției.

În aceste condiții, apare imperios necesară modificarea dispozițiilor Legii nr. 134/2010 care au consecințe asupra competenței materiale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, deoarece este exclus ca instanța supremă să-și atingă misiunea constituțională de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești atâta vreme cât, judecând recursuri ca o instanță de drept comun, raportat la numărul de judecători și volumul de dosare în recurs, activitatea sa va fi absorbită de judecarea acestor recursuri în detrimentul îndeplinirii misiunii constituționale arătate.

De altfel, prin judecata ca instanță de drept comun a recursurilor anume date în competența sa nici nu se asigură o interpretare și aplicare unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, în sensul urmărit prin dispozițiile constituționale,

**ASOCIAȚIA
MAGISTRAȚILOR DIN
ROMÂNIA**

Membru al Uniunii Internaționale a Magistratilor • Membru al Asociației Europene a Magistratilor • Membru al Alianței pentru o Justiție Europeană în România

din moment ce marea majoritate a hotărârilor date în cauze civile rămân irevocabile la tribunale sau curți de apel.

Față de cele relevate, sugerăm următoarele modificări:

- remanierea art. 477 alin. 2, în sensul adăugării la cauzele nesupuse recursului și a lit. b), i) și j) de la art. 93 C. proc. civ.
- păstrarea competenței modificate prin Legea nr. 202/2010.

Procedând în acest mod se va asigura posibilitatea legală ca Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Civilă și de Proprietate Intelectuală să se pronunțe în recursuri în interesul legii, în chestiuni prejudiciale precum și în Completul de 5 judecători, realizându-se astfel veritabilul scop constituțional al Înaltei Curți de Casație și Justiție și aducerea la îndeplinire a recomandărilor MCV.

*Prof.univ.dr. Mona Maria PIVNICERU
Judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție
Președinte al Asociației Magistratilor din România*

*Monica MĂROIU
Director Executiv
Asociația Magistratilor din România*